

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 936

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 16, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I I

Kanadoj Gali Būti 300,000 Bedarbių Pabaigoj Šių Metų, Sako Stebėtojai

OTTAWA. — Taip vadinamas dolerio krizis yra nepaprastai kebli problema, kurios atatinamai neišrišus galima susilaukti nemažos armijos bedarbių Kanadoje. Dabar bedarbių armija susidaro iš 135,000, bet ji gali pasiekti 300,000 iki rudens. Taip sako stebėtojai Kanados ekonominio "progreso".

Dolerio krizį galima štai kaip įsivaizduoti: iš trijų maišų tikrai vienas pilnas; norint pripildyti nepilnus, reikia paimti iš pilno. Britų ir kanadiečių bėdos gali būti palengvintos amerikiečių iškaščiais. Jeigu amerikiečiai duos rinkų britų ir kanadiečių prekėms, tai jie turės daugiau pinigų pasilikti namie. O jie ir dabar turi virš 4,000,000 bedarbių. Patingiausias jiems būdas, tai skolinti pinigus, bet tas irgi veda prie bėdos, nes skolininkai skęsta skolose, o vietinė industrija turi skursti.

Kanados, imant atskirai, išganymas glūdi britų užsakyuose Kanadoje. Jeigu jie gaus palengvinimų Vašingtone, tai jie pirsks daugiau pas mus. Jei ne, tai reiks dar daugiau darbininkų paleisti į bedarbių armiją.

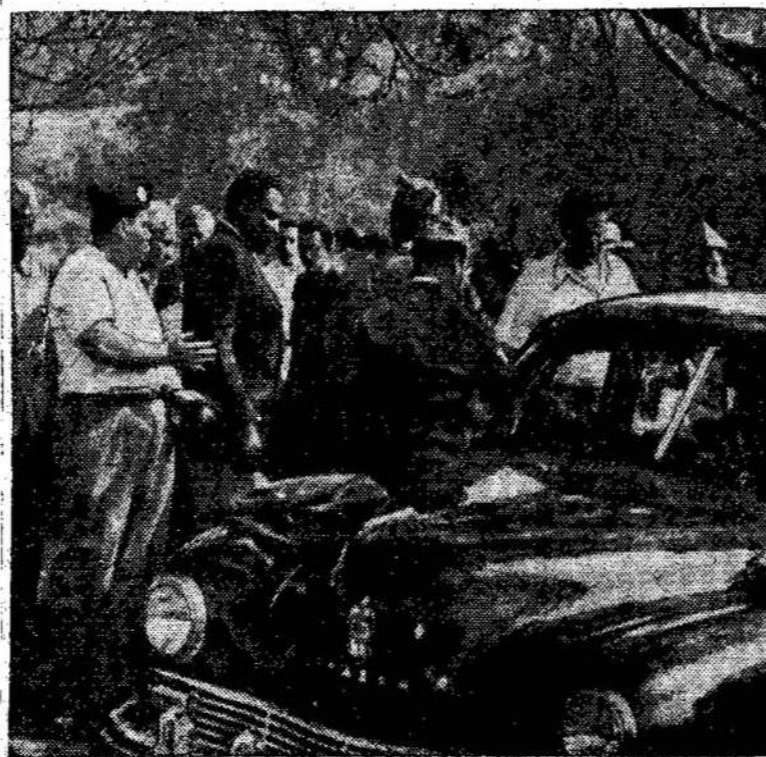
Nėra čia didelio optimizmo dėl Vašingtone einančių pasitarimų. Padėties žinovai tikisi palengvinimų, bet ne pamatinio išsprendimo paties mazgo.

Nepriims Pabėgėlių Mažais Laiveliais

OTTAWA. — Valdžios autoritetai įspėja, kad ateityje Kanada neįsileis pabėgėlių iš Europos, atvykusių be atatinamų dokumentų.

Šis įspėjimas išleistas sąryšyje su pranešimais, kad daugelis pabėgėlių bando mažais laiveliais plaukti iš Švedijos į Kanadą. Jau keli tokie laiveliai pasiekė šį kontinentą.

Ateityje, jeigu tokie laiveliai atplauks su pabėgėliais be atatinamų vizų, jie bus priversti plaukti atgal su tais pačiais keleiviais.

Paul Robeson, pasauliniai pagarsėjęs dainininkas, su simpatizatoriais piknikų vietoj, kur jis dainavo. Pasiklausyti jo dainų susirinko 20,000, nors katalikai veteranai ir kukluskai grumojosi kraujo praliejimu. Nors buvo susirinkę 1,200 policijos, tačiau fašistams buvo leista puldinėti iš koncerto vyksmą. Jie daugė automobilių langus akmenimis ir plytomis ir sužeidė arti 50.

Britanijos Kapitalistų Bėdos ir Seimo Rinkimai

LONDONAS. — Britanijos konservatai bando suversti bėdą dėl ekonominių sunkumų ant darbiečių valdžios, bet kada jie pradeda patys galvoti, ką jie darytų, jeigu būtų pastatyti prie valdžios, tai dar baisiau pasidaro.

Giliau pažvelgus kiekvienam, kad ir užkietėjusiam kapitalistui, aiškiai matosi, kad krizis nėra darbiečių produktas. Krizis yra kapitalistinės santvarkos krizis. Byra kapitalistinė britų imperija, kurios atstatyti negalės nei "genialusis" Čiorčilas su visais savo konservatais.

Čia yra spėliojama, kad darbiečiai skelbs rinkimus dar šiemet arba anksti kitais metais, jeigu nepavyks išrišti bėdas Vašingtone. Laukimas tarnautų konservatams. Bet konservatai, kalbant užkulisuose, ne per daug entuziastiškai laimėti rinkimus.

Jeigu konservatai atsistotų prie valdžios, tai darbininkų judėjimas Britanijoje žy-

miai padidėtų. Dabar streikų mažai už tai, kad darbiečiai panaudodami unijas, apsamina darbininkus. Ir kaip tu streikuosi prieš savo valdžią. Jeigu atsistotų konservatai, būtų visai kas kita. Konservatai, todėl, nemato didelio pluso savo pergalėj.

Kaip konservatai, taip ir dešinieji darbiečiai, su mažomis išimtimis, yra tikri, kad kairysis judėjimas labai sustiprėtų. Daugelis darbininkų, net ir kairesni parlamento nariai, sako stebėtojai, pakryptų linkui komunistų.

Šis faktas, sako jie, bus išskeltas ir Vašingtone. Girdi, Bevinas pasakysias Dėdei Samui, kad jis privalo gelbėti Britaniją, nes ji gali irgi pasidaryti raudona, kaip tas vėžys kepat.

LONDONAS. — Britai ir francūzai pasipriešino JAV pasiūlymui leisti Vokietijai statyti didesnius ir greitesnius prekinis laivus.

CIO Šaukia Kongresą Ištirti Kukluską Pogromą

WASHINGTON. — CIO unijos centro atstovas reikalavo, kad Jungtinių Valstijų Kongresas ištirtų Ku Klux Klaną ir kitas "dešiniųjų" grupes, kurios užpuolė Paulo Robesono koncerto dalyvius Peekskillo, N. Y., apylinkėje aną sekmadienį. Ten

Britai Nubaubė Savo Viršininką

BRIDLINGTON, Anglija. — Arthur Deakin, galingosios Transporto ir General Workers unijos sekretorius, gavo skaudų smūgį, kuomet Amatinųjų Unijų Kongreso delegatai baubimais ir riksmomis privertė jį atsiimti pasiūlymą atmesti rezoliuciją, kritikuojančią valdžią už naikinimą civilinių tarnautojų civilinių teisių.

Deakiną sutiko tokie šūkiai: "Sėsk, užsidaryk burną," kuomet jis stėjo ginti valdžią.

Britanijoje, kaip ir Amerikoje, tarnautojai košiami per "ištikimybės" sietą, visai nesitarus su tarnautojų unija.

Čiangas Pasikvietė Japoną Vesti Karą

LONDONAS. — Daily Graph reporteris praneša iš Tokijo, kad Čiang Kai-šekas pavedė japonų generolui Hirošiuui Nemotui vadovauti paskutiniam nacionalistų pasipriešinimui liaudies armijos.

Generolas Nemota vadovavęs Kinijos pasidavėliams laike japonų karo Kinijoje. Dabar jis, su keliais buvusiais Japonijos orlaivyno karininkais, pradėjęs kampaniją už sumobilizavimą 500 Japonijos lakūnų kovai prieš Kinijos liaudį.

Čiang Kai-šekas, matyti, nebesipatiki savais generolais, nes vis daugiau ir daugiau jų pasidavė geruoju.

MUNICH. — Mirė Richardas Straussas, garsus muzikos kompozitorius, sulaukęs 85 metų amžiaus.

fašistiniai padaužos akmenimis ir kitais įnagiais sužeidė šimtus žmonių, begrižtant jiems iš koncerto.

CIO atstovas pareiškė:

— Žmonėms, kuriems rūpi pilietinių teisių išlaikymas, jokiū būdu negali pateisinti tokias gaujų riaušes, nežiūrint, kad Robesonas pritaria Sovietams.

Jungtinių Valstijų Kongresas, užuot tyrinėjus kraštutinius kairiuosius, turėtų pažvelgti į kukluską ir kitų kraštutinių dešiniųjų veiksmus. Kongresas privalo užkirsti kelią tokiems veiksmams pasikartoti ateityje.

Amerikos Veteranų Komiteto viceprezidentas Joseph A. Clouty griežtai pasmerkė dvi chuliganų padarytas atakas prieš Paulo Robesono koncertus Peekskill apylinkėje.

Kadangi tuose užpuolimuose dalyvavo ir tūli vadinami karo veteranai, tai Clouty atsisaukė į vadus Amerikonų Legiono, Užsieninių Karų Veteranus, Katalikų ir Žydų Karo Veteranų organizacijas, kad sulaukytų savo narius nuo panašių pogromų.

Nacionalistai Valo Lauk "Komunistus"

HONK KONG. — Junano provincijos gubernatori u s, pildydamas susitarimą su Čiang Kai-šeku, pradėjo valyti iš savo provincijos aparato visus "raudonusius".

Jo policija užklupo ir suėmė aštuonių laikraščių redaktorius ir bendradarbius, taipgi ir dviejų savaitraščių. Gubernatorius paleido provincialį seimelį, kadangi kiek laiko atgal jis pasisakė prieš Čiang Kai-šeko centralinę valdžią.

Junano universitetas irgi "raudonas". Gubernatorius paleido visus profesorius ir studentus. Dabar ieškos, ar nėra bent vieno neraudono.

Vėliausi pranešimai rodo, kad komunistai pradėjo ofensyvą ir sparčiai žygiuoja linkui Kantonos. Nacionalistai valdžią perkėlė į Čunkingą.

Pasidairius Po Kanada

Per kurį laiką Kanados kapitalizmo gynėjai buvo pasileidę į laukinę propagandą prieš Tarybų Sąjungą, prieš komunizmą. Tarybų Sąjungą ir komunizmą atstovavo viskas, kas tik kur negera buvo. Kas tik bent kiek pažangesnę mintį pareiškė, tuojau buvo apšauktas Maskvos ar Kominformo agentu. Lietuviški peckeliai, žinoma, ir dabar taip elgiasi, bet angliškoj spaudoj laikas nuo laiko pasirodo truputis savikritikos. Žvaldesni žmonės, ypač kolumnistai, pastebėjo, kad laukinė propaganda ne tik neprigija, bet dar paniekos susilaukė, ypač inteligentijos rateliuose.

Tvirčiausiai ir aiškiausiai prieš tą laukinę propagandą išstojo aną dieną J. V. McAree, ilgametis Globe and Mail kolumnistas. Žmogus konservatyvus, bet matyti daug šaltesnis savo raštuose, negu kiti. Jis tiesiog barančiai aiškiai tuos, kurie neteko sveiko protavimo ir savo kovoje prieš komunizmą sumaisė žemę su dangumi.

McAree abejoja, ar padeda kanadiečiams keikimasis ant komunistų, asmeniškias ar oficialus. Jis sako, kad blogi dalykai mūsų gyvenime nieko bendra neturi su komunizmu. Jis sako, kad sunaikinimas komunizmo neatnešų įsivaizduojamos gerovės, nes tų negerovių buvo ir prieš tai, tai yra, kol komunistų nebuvo. Priešingai, tais laikais buvo daugiau negerumų.

Jis sako, kad komunizmas yra samprotavimas, filosofija, gyvenimo išdava, kaip ir kiti galvojimai. Revoliucijos ir socialiai pasikeitimai įvyko pirm komunizmo. Komunistų gali būti gerų ir blogų, bet tas nepakeičia paties komunizmo esmės.

Visi staigesni pasisukimai buvo revoliucinio pobūdžio, bet niekas šiandien nesutiktų atmesti juos. Francūzų revoliucija, Jungtinių Valstijų revoliucija ir kiti staigūs pasisukimai buvo naudingi

Kas įdomiausia, tai kad Amerikos konstitucijos kūrėjų tarpe buvo daug laisvamačių.

Išvadoj jis nurodo, kad komunizmas ir revoliucijos išsiveržia tenai, kur reakcija pastoja kelią demokratiniams progresui. Vienintelis kanadiečiams kelias išvengti revoliucijų, tai išlaikymas demokratijos, gerinimas visų žmonių būvio.

Reikia tikėtis, kad daugiau pamatys tos laukinės propagandos kvailystę ir nesamą žalą visai visuomenei. Daugelis pradeda baidytis savo šešėlio.

Anglikonai pradėjo diskusijas apie reikalingumą įvesti Kanadoje laisvas vedybas tiems, kurie netiki. Jų dvasiški sako, kad nėra naujos bažnyčios tuokti žmones bažnyčioje, jeigu jie netiki tai bažnyčiai.

Ištikro, tai labai kvailas užsispyrimas versti netikinčius vestis bažnyčioje, kuomet jie nelanko jos, netiki jai. O tokių Kanadoje labai daug.

Numirus, šiandien daugumoje Kanados miestų galima palaidoti be bažnytinių apeigų. Tiesa, kai kurie kunigai stengiasi pasigrobtį numirėlių ir palaidoti su bažnytinėmis apeigomis, bet kur tas nepavyksta, įstatymai nedraudžia. Apsivesti, tačiau, negalima be kunigo.

Daugelis netikinčių vežasi pas anglikonus ar kuriuos kitus protestonus, nors jie patys yra krikštyti pas katalikus. Tas yra daroma todėl, kad protestonai yra laisvesni, mažiau reikalauja iš jaunųjų. Tokiu būdu, protestonams tenka jungti ne savo tikybės žmones.

Klebonams, kurie gauna užmokestį už sujungimą, tas mažai apeina, bet aukštesnės įstaigos mano, kad tokių žmonių jungimas šeimyniniam gyvenimui turėtų būti atliktas valdžios įstaigos, be religinių apeigų, kadangi jie joms netiki.

Cliff Lumsden, 18 metų vyras iš Toronto, kurs iššalaukė pirmas laike 15 mylių vyrų kontesto ir laimėjo \$6,300. Kontestas įvyko Toronte, Kanados Nacionalėj

Paskutinė Gegužinė

VANCOUVER. — Paskutinė šią vasarą progresyvių Vancouverio lietuvių gegužinė rugsėjo 4 dieną praėjo gerai. Gražus, malonus oras, o po vaisių nulenktomis medžių šakomis vaišiniasi, kalbą ir juokauja dalyviai. Nesimato daugelio mūsų nuolatinių rėmėjų ir kuopos narių, kurie toli miškuose, ant kalnų, prie jūros įlankų piau-na milžinus medžius ir krauna rekordinius pelnus miškų kompanijoms, bei transporto bendrovėms už ypatingai skaitlingus pervežimus į darbą. Visgi dalyvių skaičius, kaip ir pirmosė gegužinėse, pasilieka didelis —

Ištikro, tai labai sveikas samprotavimas. Jis turėtų būti realizuotas. Bažnyčiai neneša garbės, jeigu ji jungia žmones, kurie jai netiki, kaip ir tiems klebonams, kurie pasigauna negyvą žmogų ir nutempia į kapines, nors jis gyvas būdamas visai nepaisė tos bažnyčios.

Kanadietis

apie trys šimtai. Matosi naujų ir senai matytų veidų.

Per garsiakalbį, plokštelių muzika pasiekia visus. Jau trečia ir ketvirta valanda, publikos — kaip ir visuomet, o šokių — tik kelios poros. Gal rudens oras žmones paveikia. Lenktynėms prasidėjus, atsiranda nemažai bėgių, ypatingai mažamečių, nes atlyginimas už tai — šalta košė. Draugas Valiukas lygiuoja lenktynėms merginas, moteris ir vyrus. Greičiausiai pasirodo du lietuviai jaunuoliai, draugų W. Degalau sūnus ir dukrelė iš Milner, B. C. Jiems įteikiamos dovanėlės, • publika sveikina juos gausiu rankų plojimu. Sekantis ant programos virvės traukimas. Draugas J. Chepukaitis pareiškia, kad jis sudarys grupę iš New Westminsterio lietuvių prieš vancouveriečius, bet didmiesčio vyrams ar drąsos, ar klausos pritrūko, jie nepasirodo, nors per garsiakalbį buvo pranešta tris kartus.

Lenktynėms pasibaigus, jau ir šokių daugiau. Plokštes pavaduoja pora naujai atvykusių lietuvių, puikus vyras ir gražuolė mergina (pavardžių tiksliai neminiu). Jie pasikeisdami pagriežia keletą šokių ant akordino. Jau temsta, o šokikai vis prašo griežti daugiau. Pakartotinai pranešama, kad specialus busas palieka 9 valandą. Su tuomi gegužinė ir baigiama.

Įdomu, kaip pasaulinė politika sudaro ekonomines sąlygas, o šios žmonių pažiūras į gyvenimą. Gegužinėje sutikau seną politinį priešginą. „Malonu jus matyti,“ pirmas pradėdus. „Graži diena, po darbų verta pailsėti.“

„Nedirbu, broliau, jau kelios savaitės, nejaugi tu nematei laikraštyje,“ sako jis, „National Employment Service skaitlinių už rugpiūčio mėnesį, kad B. C. yra 13,000 registruotų bedarbių, o tik 1,100 darbų, kas reiškia, jog ant kiekvieno darbo yra 12-ka laukiančių darbininkų. O kiek bedarbių neregistruotų?“

Tiesa, sakau, tikslų skaičių neatmenu ir nėra, bet daugeliui sunku pragyventi iš gaunamos bedarbio pašalpos, o kiek tokių, kurie jokios pašalpos negauna arba jau baigia? Kiek miško darbininkų, kurie visą pašalpą praeitą žiemą išėmė, o šiemet neturėjo progų išdirbti 180 darbdienių? Kas su jais bus?

„Nebus,“ sako jis, „kaip buvo po 1930 metų iki karo. Valdžia turės ką daryti, nes bijos žmonių, žmonės netylės.“ Taip kalbėdamas žiūrėjo kažkur lyg ieškodamas, kad kas valdžią pagąsdintų, o pastaroji jo būvi pagerintų. Gal būt jam prisiminė ekonominio krizio metai, kada policija daužė kiekvieną darbininką, vadindami jį komunistu, jei tik kuris kovojė už aukštesnes pašalpas, sutrumpintą darbo dieną, pagalbą šeimynoms — „family allowance“, apdraudą nuo nedarbo ir kitus pagerinimus, kuriais jis ir kiti kanadiečiai dabar naudojasi ar naudojosi. Gal jis jautėsi kaltu, kad lig šiam laikui jis dar neprisidėjo nei darbu, nei auka. O gal jis dar vis ūkanose... Ir prisiminė man dalis eilėraščio, tulpusios rodos 1930 metais, kuomet aš pats buvau giliai paskendęs tautinio šovinizmo miglose:

Einam ant gatvių, prie dirbtuvių, Sutinkam bedarbių šimtus, Belaukiančių bosų malonės, Bet nesuprantančių kas bus.

A. G.

Lietuvis Barberis

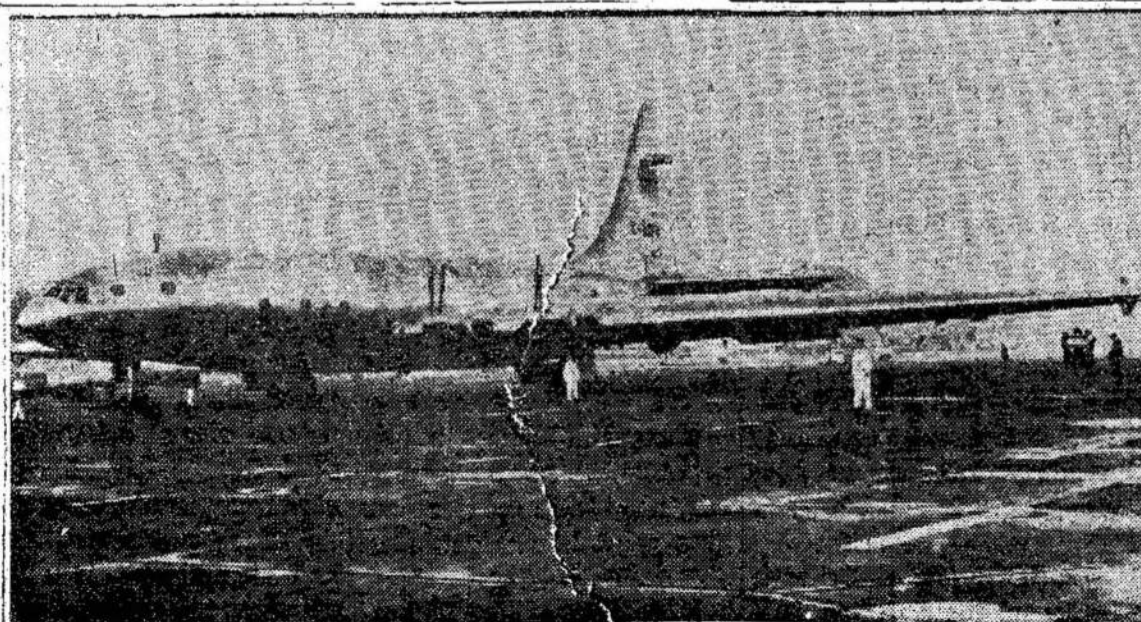
Stag Barber Shop
Škubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Norintieji susitikti su savo tautiečiais užalkite!

NATIONAL HOTEL

655 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
Įvairios rūšys alaus, taipgi kambariai nakvynėi.
Sav. Peter Chernecki

Naujas britų transportinis 130 tonų, nuo vieno sparno orlaivis Brabazon, kurs gali galo iki kito — 230 pėdų. Gali skristi iki 300 mylių per

valandą. Tokie orlaiviai skraidys tarp Londono ir New Yorko be sustojimo.

Kolūkių H

PASVA valsčiaus lektyniniai tempais vėnės statybė neužilgo b laiku kolū žibės elekt hidroelekt ir kaimyn Stato sė ir „Svytu tiečiai. Či brigada. H tybai priv 30 kubini išvalyta tu nalo ir už Statybo pasižymi i nevičius i įvykdo po dirbio nor

Kasdien K Po 2-3 Na

Knygu čiuti re pirmojo p zultatai. i išleista 43 mų knygu kiekvieną pasirodo gas. Praė tą patį la jo 380 at — Bendra pasirodži — 3,078

Maironio Rusų Kal

Valstyb tūros leid leido rusy „Rinktinę Knyga kias dalis Baladės, mos, 5. D kūrybinį prof. V. straipsnis Brolišku tytojai šie lės susida apie lietu Maironio turlika Dzeržavin M. Zamac kis ir kit Knyga knygynuo

Naujos S Kauno Ap

KAUNA taruoju n sporto a valsė. „T hūkio jaun šinio bei Tokias pa ir Kačer Bernatom dondvario vardo kol

Pastabos

Nekartą jau teko mums išgirsti skaudžias aimanas tų mūsų tautiečių, kurie kaip DP iš Vokietijos nuvyko į Belgiją ir atsидūrė anglies kasyklose.

Išdirbė savo kontraktus jie yra verčiami juos atnaujinti ilgesniam laikui, o jeigu kuris nesutinka, tai kitur darbo gauti negali. Gi tie, kurie darbe neteko sveikatos, išmetami į gatvę elgetos padėčiai.

Tūlas Stepas Paulauskas ("NL" rugs. 1 d.) rašo, kad tie, kurie pareikalauja būti gražinti Vokietijon, yra kaliniai. Vyrai atskiriami nuo žmonių, tėvai nuo vaikų.

"Vaikučiai atimti nuo tėvų", rašo Paulauskas, "ėmė sirgti ir mirti. Tėvai, aišku, irgi buvo perskirti ir jiems neleidžiama pasimatyti, nei vaikų aplankyti".

Toliau jis rašo, kad skaudžiai jie visi buvo apvilkti agitacija, kuri juos suagitavo vyktyti tuos darbus; kad vietoj gražių pažadų nuvykę jie pateko "į blakių barakus" ir turėjo dirbti sunkiausiai ir sveikatai pavojingiausi u s darbus.

Dabar pasiskaitykime šiam LB numeryje telpantį "Atvirą laišką", kurį parašė tie mūsų tautiečiai, kurie iš Belgijos vergovės sugrįžo į savo tėvynę, Tarybų Lietuvą.

Tą kiekvienas turėtų padaryti, kuris myli diskusuoti išvietintųjų problemas ir bendrai "politikuoti" Tarybinės Lietuvos klausimu.

Tas "Atviras laiškas" taidkomas Belgijoje esantiems mūsų tautiečiams, bet jis daug, labai daug pasako kiekvienam.

Yra sakoma, kad iš "didelio rašto, išėjo iš krašto". . .

Taip atsitinka ir su mūsų juokdariais iš po "NL" pastogės.

Ponai besistengdami visus kitus juokdarius laikyti, nemažai padaro gražaus juoko iš savęs.

Kiek seniau šiose skiltyse mano buvo rašyta, kad Kardelis nežino, jog yra imperia-listinės kolonijos, kuriuose tautos yra pavergtos, ir kad jis net nesupranta, kad yra liaudies judėjimai, kurie veikia už savo teises, už savo laisvę ir nepriklausomybę.

Į tai "NL" Nr. 34, mandrapiškis rašo:

"Pipka teigia, kad tai yra Z. J. prasimanymas. Kur ir kada 'NL' buvo apie tai rašyta?"

Juokingas dalykas. Išsina, kad jeigu "NL" apie tai ne-

Bolivijoje plinta sukilimas prieš dabartinę valdžią. Valdžia sako, kad sukilime dalyvauja komunistai ir dešinieji. Nuotraukoj — valdžios kariuomenė maršuoja.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Nesupranta ir Tiek

Vienas redaktorius klausia ir nesupranta, kodėl Amerikos, Anglijos ir kitų kraštų komunistai, kuriems nepatinka kapitalizmas, pasiėmė savo lagaminus, nebėga Tarybų Sąjungon ant burdo pas jos komunistus. Kitam redaktoriui šis klausimas labai patiko ir jis jį savo laikraštyje pakartojo.

Ar atspėsite tuodu galvočiu? Suprasite, jeigu pasakysiu, kad juodu abudu sėdi toje pačioje didelėje Chicagoje.

Man atrodo, kad čia mes turime reikalą su žmonėmis, kurie jokio supratimo neturi apie komunistų idėjas, tikslus ir filosofiją. Labai gaila Krisluose vietos, bet prisieina jiems paaiškinti.

Komunistai, kiek aš juos suprantu, niekur nežada bėgti, nenori bėgti ir nebėga. Jie yra įsitikinę (ir tą jie visiems viešai aiškina), kad jie

rašė, tai Kardelis tokius dalykus supranta ir žino. O jeigu "NL" kada nors parašys, kad Kardelis jų nežino, tai Kardelis — nežino!

Ponai juokdariai tiek nusijuokavo, kad net nebesupranta, jog apie žmogaus žinojimą ir nežinojimą niekas nesprenžia pagal tai, ką apie jį rašo "NL".

Mes kiekvieną sprendžiame pagal tai, ką jis daro, ką jis sako, ką jis rašo. Taipgi ir apie Kardelį savo nuomone susidarome ne pagal tai, ką apie jį "NL" rašo, o pagal tai, ką Kardelis rašo. O iš jo raštų matosi, jog jis apie tokius dalykus mažai ką nusi-

Z. J.

priklauso ten, kur jie gyvena. Jie siekia ant vietos dalykus pataisyti. Jie sako, pavyzdžiui, kad šis kraštas yra didelis, gražus ir turtingas. Tik reikia pakeisti kapitalizmą socializmu ir čia visi bus laimingi.

Tai ir viskas. Kam jiems bėgti kitur? Jie yra amerikiečiai, jie yra dalis Amerikos žmonių. Jiems, kaip ir visiems kitiems amerikiečiams, priklauso visa Amerika. Didžiausia kvailystė, jie sako, būtų ją palikti parazitams ir išnaudotojams.

Matote, kokia aiški jų filosofija. Bet vis tiek jos nepajėgia suprasti Grigaitis su Šimučiu. — A. Bimba.

Negelbsti Nei Bilijonai

"Šis faktas seniai buvo žinomas, bet ligi šiol laikytas

slapybėje," pažymi Associated Press, žinioje iš Paryžiaus.

Kokis faktas?

Ogi, kad Marshallo plano bilijonai sutirpo, o Europa kaip neatbudavota, taip neatbudavota!

Penkis bilijonus dolerių Amerika jau supylė bedugnėn — ir nei žymės nematyti. Ir tą "slapybę" išdavė ne "Maskvos agentai," bet du vyriausi europiniai Marshallo plano direktoriai: Robert Marjolin, Francūzijos atstovas, ir baronas Jean Charles Snoy, Belgijos atstovas.

Kodėl tas nepaskelbta pirmiausia?

Mat, mūsų Kongrese dabar tebeina diskusijos, kiek skirti Marshallo planui sekamiems metams. Trumanas reikalauja pusketvirto bilijono dolerių. Kongrese nekurie tvirtina, jog tai per

nierą perdidelė krūva pinigų. Marshallo plano šalininkai dėlto nesakė teisybės, kad išgauti kuo didesnes sumas. Priešingai, jie nuo visų stogų bubnijo apie to plano "nuopelnus".

O dabar tie du plano vykintojai Europoje ėmė ir "paliejo pieną". Bet ir jų tikslas egoistiškas: Pripažinę, kad penki pirmieji bilijonai nieko gero nedavė Europai, jie gvoltu šaukia daugiaus, daugiaus Amerikos taksais sumokėtų dolerių ir kiau rū maišą!

19 valstybių paeina po Marshallo planu. Ariginaliai plano sumanytojai mulkino Amerikos piliečius, kad tas esą reikalinga pokariniam Vakarų Europos atbudavojimui. Kuomet tikrenybė planas buvo ramstymui reakcinių valdžių.

Pažiūrėkim kokiom "demokratinėm" ir nuo karo "nukentėjusiom" valstybėm pilami mūsų bilijonai:

Belgija, Luksemburgas, Danija, Olandija, pačioj pradžioj buvo nacių okupuotos.

Tarybų Lietuva

V. VALSIŪNIENĖ

Aukso daug yra pasauly Ir žemčiūgo gausiai, Vien tik tu esi kaip saulė Mums pati brangiausia.

Tu tarybinė Tėvynė, Lietuvos šalėlė, Su tavim drauge pramynėm Savo šviesų kelią.

Baltijos vaiski gėlele, Nemuno, šegupės, Nebetvindys tavo kelio Ašarėlių upės.

Prisimink skriaudas senasias,

Pančiai kai nukrito, Vainikus kai pina sesės Komunizmo rytui.

Kai brangiausia vardą mini Fabrikai, alėjos,

Žengia mokslas stalininis, Tamsą nugalėjęs.

Padabinom miestus rūmais, Sodais kolektyvus, O žmonių širdies tyrumas Laimės laidas gyvas.

Traktorių galingas plienas Aidi kloniais, kalvom, Tu keli aukščiau kasdieną Šviesią savo galvą.

Tuos, kurie mėgino niekinti, Pražūtį tau rengė,

Šunkeliuos visus palieki Eidama gyventi.

Aukso daug yra pasauly Ir žemčiūgo gausiai,

Vien tik tu esi kaip saulė Mums pati brangiausia.

ŠYPSĖNOS

Geriau Lėkštes Plauti

Jurgis: — Aš niekaip nesuprantu, kodėl Lietuvos generolai bėga į Ameriką ir plauna lėkštes, kuomet Europoje yra tiek visokių "išsilaisvinimo" komitetų, kurie organizuoja visokias armijas. Juk tai geriausia proga tiems generolams būti prišakyje tų armijų.

Petras: — Aš irgi taip maniau, bet kuomet parodoj pamačiau televiziją, man pasidarė aišku. Matote, sekandame kare bus naudojama televizija mūsų matyti. Tuomet bus labai sunku generolams sekti iš užpakalio.

Aišku, Tėvas

Teta: — Pasakyk, Jonuk, kas turi lupty vaikus, motina, ar tėvas?

Jonukas: — Tėvas.

Teta: — Kodėl?

Jonukas: — Už tai, kad tėvo nėra namie.

Nejaugi. . .

Antanas: — Aš girdėjau, kad Nepriklausomą Lietuvą išvaro iš sklepo. Kažin kodėl?

Pijušas: — Sako, dėl sanitarinių dalykų.

Antanas: — Reiškia, ji ant tiek nesantariška, kad ir sklepe pavojinga?

Tiesa, šios valstybės nukentėjo nuo okupacijos, bet jose nebuvo tokio sunaikinimo, kaip, sakysime, Lenkijoje, Tarybų Sąjungoje, Česlovakijoje, kur ėjo mūšiai. O tom keturiom valstybėm iš Marshallo plano, be pirmiaus jau suteiktos pagalbos, bėgama metais skiriama \$720,500,000.

Airija, Švedija, Portugalija ir Turkija, buvo neutralios iki paskutinei karo dienai, nors dvi pastarosios aktyviai rėmė fašistinę ašį. Tom keturiom "demokratinėm" valstybėm šiomet išmokėsime \$189,700,000.

Italija ir Vokietija — du originaliai fašistinės ašies partneriai. Ir jų "atbudavojimui" Marshallo planas skiria šiomet (Vokietijai tik vakarų "trizonijoje") \$752,200,000.

Paskui, žinoma, reikia pagelbėti dar ir tokias "demokratijas" kaip Graikija. Pastaroji gauna dar ir kitais keilais. Iš Marshallo plano Graikijai šiomet tepaskirta "tik" \$163,500,000!

Didžiausios sumos tačiaus teks Britanijai ir Francūzijai. Mat, tos demokratijos turi labai dideles išlaidas palaikyti vergijoje šimtus milijonų kolonialių gyventojų Afrikoje ir Azijoje. Trumai (Pabaiga ant 11 pslp.)

Tarybų Sąjunga Nepripažįsta Nedarbo

Dmitrijus Valentiejus
Ekonomikos Mokslų Kandidatas

Tarybų Sąjungoje visiems laikams yra likviduotas nedarbas — toji darbininkų klasė ryškė prie kapitalizmo. Socializmo šalyje nėra darbininkų, kurie neturėtų uždarbio. Drauge su nenukrypstančiu TSR Sąjungos liaudies ūkio kilimu auga dirbančiųjų kiekis ir kyla liaudies gerovė. Centrinės Statistikos Valdybos prie TSR Sąjungos Ministrų Tarybos pranešimas apie 1949 m. II ketvirčio valstybinio plano įvykdymo rezultatus byloja apie tolesnį galingą TSR Sąjungos liaudies ūkio pakilimą, apie naują darbininkų bei tarnautojų skaičiaus padidėjimą Tarybų Sąjungoje.

Socialistinės ūkio sistemos pranašumą nusako, visų pirma, tai, kad TSR Sąjungoje politinė valdžia priklauso patiems darbininkams. Socialistinės santvarkos ekonominių pagrindų sudarė visuomeninė gamybos priemonių nuosavybė. Visos liaudies pajamos lieka pačių darbo žmonių rankose. Tos pajamos panaudojamos gamybai toliau praplėsti, darbo žmonių gyvenimo materialiniam lygiui pakelti.

Visuomeninės gamybos priemonių nuosavybės pagrindu Tarybų Sąjungoje sukurta nauja visuomeninio gyvenimo organizacija. Savitarpiniams žmonių santykiams gamybos procese būdingi ne konkurencijos bei eksploatacijos santykiai, o draugiškas laisvų nuo eksploatacijos darbuotojų bendrabavimas ir socialistinė savitarpio pagalba. Tarybų Sąjungos piliečiai žino, kad jų asmeninės gerovės kilimas nenutraukiamai yra susijęs su visuomeninio turto augimu, tiesiog priklauso nuo ūkio vystymosi tempų. Todėl tarybiniai žmonės gyvybiškai yra suinteresuoti tuo, kad ūkio vystymosi tempai būtų vis spartesni ir sekmiau įvykdyti šį uždavinį.

Kapitalistinės gamybos akstinu yra vijimasis pelnas. Imonininkai nenori galvoti apie savo darbininkų gyvenimo sąlygų pagerinimą. Dar daugiau, nedarbas kapitalistams yra net naudingas, kadangi jis sudaro galimumus dar smarkiau išnaudoti užimtuosius darbininkus. Todėl kapitalizmo sąlygose turto susikaupimą buržuazijos rankose lydi nedarbo augimas, plačiųjų darbo žmonių masių nuskurdinimas, jų perkamosios galios sumažėjimas, o iš čia ir neišvengiamos perprodukcijos krizės, dėl kurių vėl gi visų labiausiai nukentė darbo žmonių masės.

Gamybos išvystymo tikslas Tarybų Sąjungoje yra ne vijimasis pelnas, o socialistinės visuomenės, josios piliečių augančių poreikių patenkimas. Materialinę gamybą TSR Sąjungoje lydi nenukrypstančias liaudies masių materialinės gerovės kilimas. Darbo žmonių vartojimo spartus augimas išplečia vidaus rinkos imlumą ir sudaro nuolatinį šaltinį gamybai toliau plėsti. Tas tikslas gali būti pasiektas tik nuolat vystant gamybą. Todėl nenukrypstančias gamybinių jėgų išvystymas yra objektyviu būtinumu, socialistinės visuomenės vystymosi dėsniu.

Nepaliaujamas TSR Sąjungos pramonės kilimas apibūdinamas šių duomenų: 1926 metais pramonės produkcijos gamyba prašoko prieškarinį lygį 8 procentais, 1929 metais — 93,5 proc. 1932 metais ji buvo 3,5 karto didesnė už ligrevoliucinį lygį. 1936 metais — 7,3 karto, o 1938 metais — daugiau kaip 9 kartus. 1940 metais TSR Sąjungos stambiosios pramonės gamyba pralenkė 1913 metų lygį 12 kartų!

Antrojo pasaulinio karo metu Tarybų Sąjungoje ir toliau veikė nepaliaujamo gamybos vystymosi dėsniu. Savoime suprantama, kad šis dėsniu veikė ne visoje TSR Sąjungos teritorijoje, kadangi josios dalis buvo prieš laikinai okupuota.

Pokariniais metais visas TSR Sąjungos liaudies ūkis naujai galingai kyla. Pokarinio penkmečio įvykdymo eigoje metai po metų spartėja pramonės gamybos tempai. 1946 metais pramonės produkcijos prieauglis sudarė 20 procentų, 1947 metais — 22 procentus, o 1948 metais — 27 procentus. Jau 1948 metais pramonės produkcijos lygis TSR Sąjungoje buvo 18 proc. aukštesnis, negu prieškarinis, o 1949 metų birželio mėnesį pramonės bendrosios produkcijos vidutinis išleidimas per parą 41 proc. prašoko vidutinį prieškarinį 1940 metų lygį. Tarybų Sąjungoje kas metai paleidžiamos į darbą vis naujos ir naujos pramonės įmonės. Per pirmąjį penkmetį buvo pastatyta 1,500 naujų įmonių. Antrojo penkmečio metu — 4,500. Pokariniam penkmetėje užplanuota atstatyti ir pastatyti 5,900 stambių valstybinių pramonės įmonių. 1946-1948 metais atstatyta ir naujai pastatyta apie 4 tūkstančius stambių įmonių. Yra natūralu, kad naujos gamyklos,

fabrikai, šachtos reikalauja naujų didelių būrių darbininkų.

Nenutrūkstamas gamybos augimas bei naujų ir naujų pramonės įmonių paleidimas į darbą užtikrina nuolatinį pramonės, transporto ir ryšių darbuotojų skaičiaus didėjimą. Darbininkų ir tarnautojų kiekis šalies liaudies ūkyje išaugo nuo 10,8 milijono žmonių 1928 metais iki 31,2 milijono 1940 metais, t. y. beveik trigubai. Per trejus pokarinius — 1946-1948 metus — darbininkų ir tarnautojų kiekis Tarybų Sąjungoje vėl padidėjo 6 milijonais 200 tūkstančių žmonių, 10 proc. prašokęs prieškarinį 1940 metų lygį. Tik per 1948 metus darbininkų ir tarnautojų kiekis TSR Sąjungoje vėl padidėjo 2 milijonais. 1949 metų II ketvirčiuje, palyginti su 1948 metų II ketvirčiu, darbininkų ir tarnautojų skaičius TSR Sąjungos liaudies ūkyje padidėjo 1,6 milijono žmonių. Didėja ne tik bendras darbuotojų kiekis, auga kvalifikuotųjų kadry kiekis. 1939 metais TSR Sąjungoje buvo 7,7 karto daugiau inžinierių, negu 1926 metais, agronomų — 5 kartus daugiau, šaltkalvių — 3,7 karto daugiau, tekintojų — 6,8 karto daugiau, frezuotojų — 13 kartų daugiau, mašinistų — 4,4 karto, traktorininkų — 215 kartų daugiau ir t. t.

Planinis Tarybų Sąjungos ūkis nebūtų galėjęs vystytis, jeigu pramonė ir kitos šakos būtų tikėjusi darbo jėgos savięga. Dar 1940 metais J.V. Stalino iniciatyva buvo suorganizuota darbo rezervų sistema. Amatų bei geležinkelių mokyklose ir FGA mokyklose tarybiniai jaunuoliai ir jaunuolės įsisavina parinktą specialybę. Vien per trejus pokarinius metus Darbo Rezervų Ministerijos sistemoje apmokymą išėjo apie 2 milijonus 200 tūkstančių žmonių. Įsisavinę profesiją, jie visi iki vieno dirba mūsų gamyklose, prie mūsų mūrinių, mūsų šachtose. Per 1949 metų II ketvirtį fabrikinio-gamyklinio apmokymo mokyklas baigė ir buvo nusiųsti dirbti pramonėje, statyboje ir transporte 111 tūkstančių jaunų kvalifikuotųjų darbininkų.

Pramonės kilimo nenutrūkstamumas, darbininkų ir tarnautojų skaičiaus didėjimas, nenukrypstančias jų materialinės būklės gerėjimas — socializmo šalies liaudies ūkio planinio organizavimo pažangiųjų pagrindų rodiklis, tarybinės ekonomikos

vystymosi dėsniu.

Kapitalistinėse šalyse pastebimas smarkus ekonominės būklės pablogėjimas: smunka gamyba, krinta kainos, didėja ir šiaip jau milžiniškos bedarbių armijos.

Vakarų Europos šalyse ir JAV nedarbas auga diena po dienos, mėnuo po mėnesio. 1949 metų I ketvirtyje bedarbių skaičius JAV tik oficialiais buržuaziniais duomenimis išaugo beveik 70 proc. Italijoje bedarbių skaičius pasiekė 2 milijonų žmonių, o Vokietijos vakarinės zonos tasai skaičius prašoko 1 milijoną žmonių. Anglijoje šių metų sausio-kovo mėn. bedarbių buvo apie 400 tūkstančių. Sparčiai auga nedarbas ir kitose šalyse. Minėtieji skaičiai byloja apie nepaprastus nelaimes, kurias patelia kapitalistinių šalių dar-

bū žmonės. Ir vis dėlto šie skaičiai ne pilnutiniai atvaizduoja tikrovę. Buržuaziniai statistikai sumažina bedarbių skaičių savo šalyse. Jie, pavyzdžiui, į bedarbių skaičių neįtraukia tų, kas dirba 1-3 dienas į savaitę ir gauna tiek mažai, kad neįstengtų išmaitinti šeimos ir savęs. Tie statistikai bedarbiais nelaiko tų, kas negauna bedarbių pašalpos ir t. t.

TSR Sąjungoje — galinčios gamybos pakilimas, naujas grandiozinis socialistinio ūkio darbuotojų skaičiaus padidėjimas, tolesnis tarybinės liaudies gerovės kilimas. O kapitalistinėse šalyse ekonominė krizė — smarkus ūkinio aktyvumo nusmukimas, masinio nedarbo augimas, plačiųjų darbo žmonių masių skurdas ir badas.

Tremtiniai Stovyklose Yra Traktuojami Kaip Gyvuliai

PARYŽIUS. — Kaip einasi išvietintiems asmenims, kurie tebesiranda IRO tvarkomose stovyklose Europoje, ypatingai Vokietijoje ir Austrijoje? Pažiūrėkime ką sako patys stovyklų įniamiai.

Europinėje "New York Herald Tribune" laid oje (spausdinamoje čia Paryžiuje) dažnai telpa laišukai nuo išvietintų asmenų. Štai tremtinė Risa Vondrak sako ("Herald Tribune", rugpjūčio 20):

"Tremtiniai yra traktuojami visiškai kaip beteisiai asmenys. Kiekviena spaudimo grupė IRO-je turi atvirą lauką savo veiklai, nes IRO valdoma, apat pačių aukščiausių vietų, išvietintų asmenų (DP), kurie yra pasiryžę padaryti kitų išvietintų asmenų gyvenimą tiek sunkiu, kiek galima.

"Tremtiniai netraktuojami kaip žmonės. Būdas, kuriu komisijos apsieina su mumis, yra nepakenčiamas žmonių su savigarba".

Tremtinė Risa Vondrak tęsia, ir savo laiške pasakoja, kaip įvairių šalių imigracines komisijos kaip kokie vergų pirkliai čiupinėja profesorių ir intelektualų raumenis, kad matyti, ar jie tiks darbui anglies kasyklose arba fabrikuose. Tie inteligentai, kurie galėtų lošti svarbią rolę sugrįžus į savo kraštus Rytų Europoje, yra matuojami pagal savo raumenų jėgas, pagal tai, kiek pelno jie galės prikrauti belgijai kasyklos savininkui arba kokiam nors kitokiam kapitalistui!

Tame pačiame laiške Risa Vondrak pasakoja ir apie visokias sąkybes ir machinacijas, kurios vyksta stovyklose. Kaip yra žinoma, veik visos šalys, kurios įsileidžia

tremtinius, reikalauja, kad jie įrodytų savo gerą sveikatą. Tarp kito plaučiai yra fotografuojami X-spinduliais (Rentgenais), kad nustatyti, ar yra džiova. Jeigu koks nors imigruoti norintis asmuo yra artimas stovyklos viršininkams politiniai arba asmeniniai, ir jeigu jis ir turi džiova, fotografijos apmainomos, o jo fotografijos pakiamos su dokumentais kokio nors vargšo nieko nežinančio tremtinio, kuris, nors sveikas, turi likti pūti stovykloje.

Valgis Stovyklose
Kaip su valgiu stovyklose? Tame pačiame "Herald Tribune" numeryje tūlas Gus Wollner po apsilankymo Ludwigsburgo DP stovykloje rašo:

"Aš netikiu, kad juodasis vanduo, kuris yra vadinamas kava, sriuba su koku nors neapibūdinamu kuom nors, ir vakare vėl juodas vanduo ir gal dvi bulvės, duona ir 50 gramų mėsos laiks nuo laiko, gali atstovauti daugiau kaip 500-1,000 kalorijų per dieną..."

Tokių balsų iš tremtinių stovyklų Vokietijoje ir Austrijoje galima girdėti labai dažnai. Jie skiriasi savo atšrumu arba tonu, bet visi sako tą patį: tremtiniai traktuojami ne kaip žmonės, o kaip gyvuliai. Dauguma tremtinių labai neapkenčia IRO biurokratų, kurie patys gyvendami palygina m o j e prabangoje, tremtinius taip blogai traktuoja. Anot vieno DP iš Regensburgo (tas pats "Herald Tribune" numeris), IRO pareigūnai jiems duoda duoną "lyg tas nelabasis žvėryno lankytojas, kuris įveda špilkutę prieš paduodamas (Pabaiga ant 12 pusl.)

MONTREALO ŽINIUS

Pasekmingas Suvažiavimas

Kaip jau visiems žinoma, 3-4 d. rugsėjo mėn., įvyko LLD Kanados kuopų atstovų IV-tas suvažiavimas, Torontе. Suvažiavimas buvo visapusiškai pasekmingas. Buvo skaitlinga kuopų delegacija, ir pačiame suvažiavime sekmingai aptarti svarbūs draugišiniai reikalai, bei išklaupti brandūs, visuomeninio pobūdžio pranešimai-referatai.

būdžio pranešimai-referatai. kuopas atstovavo gana didelį delegatų skaičių. Tai labai sveikintinas žygis, kad kuopos rado reikalo ir įvertino suvažiavimo svarbą ir pasiuntė skaitlingą delegaciją.

Sekite pranešimus apie saukiamus abiejų čia gyvenančių LLD 137 ir 47 kuopų susirinkimus, kuriuose delegatai išduos raportus,

Neteksime Gabaus Veikėjo

Teko sužinoti, kad šio mėnesio pabaigoj išvyksta gabus veikėjas, daug pasidarbavęs tarp jaunimo ir Vilijos chore, tai Bronius Petronis. Jo išvykimas paliks didelę spragą, ypač chore.

Bet turint mintyje visą eilę senų choro veteranų, choras tęs savo darbą, kaip kad buvo iki šiol. Apie tai netenka abejoti. Peržvelgus choro istoriją, mes rasime daug gerų ir energingų choristų, kurie savo veikimu jau yra įrodę jų nuosirdžius troškimus veikti meno srityje. Be abejo, jie tęs meno darbą pirmyn. Jų tarpe randame vieną iš seniausių, taip vadinamą choro tėvą — F. Šuplevičių; taipgi gražiai pasižymėjusios Lillian Nadeau, A. Tamošiūnaitė (Alans), Jarmalinskaitės, B. Zemaitis, B. Juraitytė (Palardy), J. Juraitytė ir visa eilė kitų, kuriuos čia būtų sunku visus išvardinti.

Vilijos chorui šiais metais tenka pergyventi krizį, nes visa eilė choristų pasitraukė iš priežasties išvykimo į kitas kolonijas, kitos apsirovė, sekančios ruošiasi apsirovė. Rugsėjo 24 d įvyks vestuvės Janės Juraitytės su kitataučiu vaikinui, Nick Hettel. Vestuvių ceremonijos įvyks Hungarian Church, 3555 Clark St., 3 v. p.p.

Bet vedusios ir ruošiančios apsirovė jaunulės choristės davė savo pasižadėjimą, kad ir toliau, ne tik jos lankys chorą, bet atsives ir savo gyvenimo draugus. Aš pilnai tikiu, kad savo žodį ištesės.

Bet vedusios ir ruošiančios apsirovė jaunulės choristės davė savo pasižadėjimą, kad ir toliau, ne tik jos lankys chorą, bet atsives ir savo gyvenimo draugus. Aš pilnai tikiu, kad savo žodį ištesės.

Ligoniai

Rugsėjo 5 d. staigiai susirgo Jonas Vasiliauskas, naujas kanadietis, sekančią dieną General ligoninėje buvo jam padaryta apendicito operacija.

Rugsėjo 8 d. susirgo A. Pakulis. Kokia liga serga ir kur ligonis randasi — neteko sužinoti.

Linkiu greit pasveikti.

Apsivedė

Rugsėjo 3 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą J. Verbyliūtė su nauju kanadiečiu Broniu Bujūnu. Buvo labai gražios ceremonijos bažnyčioje. Buvo daug amerikonyšvečių iš jaunųjų pusės — jo dvi tetos ir pusseserės, pusbroliai.

Jaunieji medaus mėnesiui praleisti išvyko į Jungtines Valstijas.

Linkiu jauniems daug laimės!

Korespondentas

KAS KAIP REMIA LAUDIES BALSĄ

Pastaruojų laiku Liaudies Balsas gavo paramos iš sekančių rėmėjų:

J. Vyšniauskas su žmona iš Kirkland Lake, Ont., lankėsi Liaudies Balso raštinėje, atsinaujino prenumeratą dviem metams, paaukojo laikraščio paramai \$2.00 ir paliko dėl KLNK už brošiūrą \$2.00. Viso \$10.00.

Universal News Stand, 112 E. Hastings Ave., Vancouver, B. C., per A. Grinkų prisiuntė už parduotą Liaudies

Balsą \$7.95.

W. Brazauskas, Hartford, Conn., prisiuntė nuo Connecticut valstijos lietuvių ruošto spaudos paramai pikniko \$25.00 aukų.

J. Radzevičius, Winnipeg, Man., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo laikraščio paramai \$1.00.

M. Gudus, Verdun, Que., lankėsi LB raštinėje ir pridavė nuo montrealiečių verduviečių ruošto Liaudies Balso pikniko likusią dalį sukelto paramos \$160.00.

D. M. Šolomskas, Brooklyn, N. Y., dalyvaudamas LDD suvažiavime pridavė nuo vieno nuosirdaus lietuvių draugo ir Liaudies Balso rėmėjo \$75.00 aukų ir pats paaukojo \$10.00.

J. P. Anderson, Rochester, N. Y., lankėsi Toronte ir atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.50; taipgi kitas rochesterietis, P. Malinauskas paaukojo \$1.00.

P. ir M. Kiškiai, vancouveriečiai, lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

J. Shaynauskas, hamiltonietis, ir P. Pargelenas, windsorietis, lankėsi LB raš-

Agnes Ireland, pirmą Kanados diplomatę. Ji paskirta komisijonierium Naujojoje Zelandijoje.

tinėje ir paaukojo laikraščio paramai po \$2.00.

A. Galinaitis, Toronto, paaukojo kelias valandas darbo dėl LB raštinės pataisymo.

Kelėtas draugų gražiai pasidarbavo prenumeratų atsinaujinime.

Visiems už pasidarbavimą ir paramą, suteiktą Liaudies Balsui, reikiame širdingą padėką.

Administracija

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas, A. Majauskas

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po pietų, 7—9 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turi savo ligoninę, egzaminuoja ir gydoma įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir DLK.V.N.P.D. Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

Į TĖVYNĘ

Mes, žemės 1949 metais į Tarybų grįžusiųjų draugų varą jus, savo buvusius draugus, šit

Broliai! ir bičiuliai, govėn į Belosytklas!

Nėra reikės kiekvieną ir pergyventi tai DP stovyklos vakarinės gerai žinoma vergišką jų ir pastumdė iš kurio me grįžę į gimtą — beteisiam asmenims! pakelti svet

Mes kreiuo laišku jums padarėme padėčia rėte, patekę į negailestiai Tai jūs gyveninteliu mūsų pavyrį į Tėvynę.

Jūs sulaimelai ir šm prasimanyti kurios Belgmos ne m kaip Vak. Antitarybin ra ta prier pagalba jūs kisi sulaikyti telio proti žingsnio — Lietuva.

Jūs turite agitaciją pr vynę varo elementai, ti sulaikyti paversti ju gais. Belg šachtų sav eksploatuoti kaitu didi Išnaudotojė paskutinius dami jiems tinių jėgų, tą, o tada, būsite išme žinoje, kad kimo jau lietuvių, Monso, Ša ir kitas kas

Neseniai kioje pat a tyje, kaip grįžome į me pilnate jungos pili mūsų sav teisę į darb la, į nemo pagalba, i nį draudim atveju. Užsieniū me kalbant

ATVIRAS LAIŠKAS

I TĖVYNĖ GRIZUSIŲ LITUVIŲ BELGIJOJE PASILIKUSIEMS TAUTIEČIAMS

Mes, žemiau pasirašę, 1947-1949 metais atvykę iš Belgijos į Tarybų Lietuvą, savo ir grįžusiųjų kartu su mumis draugų vardu kreipiamės į jus, savo buvusius nelaimės draugus, šiuo atviru laišku.

Broliai lietuviai! Draugai ir bičiuliai, parduotieji vergovėn į Belgijos anglies kasyklas!

Nėra reikalo pasakoti jums, ką kiekvienas iš mūsų pakėlė ir pergyveno Belgijoje, o prieš tai DP stovyklose Vokietijos vakarinėse zonose. Tai jums gerai žinoma, nes tą vargą, vergišką jungą, pažeminimą ir pastumdėlišką gyvenimą, iš kurio mes išsivadavome grįžę į gimtąjį kraštą, jums — beteisiamis "perkeltiems asmenims" — tenka ir dabar pakelti svetimoje padangėje.

Mes kreipiamės į jus su šiuo laišku, kad padėtume jums padaryti galą tai sunkiai padėčiai, kurioje atsidūrėte, patekę belgų šachtuose į negailestingą išnaudojimą. Tai jūs galite pasiekti tik vieninteliu būdu — sekdami mūsų pavyzdžiu ir grįždami į Tėvynę.

Jūs sulaiko nuo grįžimo melai ir šmeižtai, visokiausi prasimanymai, provokacijos, kurios Belgijoje skleidžiamos ne mažesniu aršumu kaip Vakarų Vokietijoje. Antitarybinė propaganda yra ta priemonė, su kurios pagalba jūsų "geradėjai" tikisi sulaikyti jus nuo vienintelio protingo ir teisingo žingsnio — nuo grįžimo į Lietuvą.

Jūs turite suprasti, kad agitaciją prieš grįžimą į Tėvynę varo jūsų tarpe tik tie elementai, kurie suinteresuoti sulaikyti lietuvius svetur, paversti juos amžiniais vergais. Belgų kapitalistai, šachtų savininkai siekia jus eksploatuoti, kad jūsų prakaitu didintų savo pelnus. Išnaudotojai iščiulps iš jūsų paskutinius syvus, bevergaudami jiems, neteksitė paskutinių jėgų, prarasitė sveikatą, o tada, kaip nedarbingi, būsite išmesti į gatvę. Patys žinote, kad tokio baisaus likimo jau susilaukė nemaža lietuvių, užkontraktuotų į Monso, Šarlerua, Limburgo ir kitas kasyklas.

Neseniai mes buvome tokioje pat apverktinoje padėtyje, kaip ir jūs. Bet vos tik grįžome į Tėvynę, vėl tapome pilnateisiais Tarybų Sąjungos piliečiais. Kiekvienas mūsų savo Tėvynėje įgijo teisę į darbą, į poilsį, į mokslą, į nemokamą medicinos pagalbą, į valstybinį socialinį draudimą ligos ir senatvės atveju.

Užsieniuose daug girdėjome kalbant apie laisvę, lygia-

teisiškumą, demokratiją ir kultūrą. Tačiau ten tai tušti žodžiai. Kapitalistinėse valstybėse neturėjome nei laisvės, nei teisių, mes nematėme nei demokratijos, nei kultūros.

Savo Tėvynėje įgijome tikras realias, didžiules teises, kurias Tarybų Sąjungoje turi kiekvienas pilietis. Tarybų Sąjungoje nėra ir negali būti bedarbių. Kiekvienas mūsų gavo darbą pagal savo specialybę, pagal savo sugebėjimus. Visoje respublikoje vyksta didžiulė statyba. Lietuvos laukuose dirba tūkstančiai galingų traktorių, kombainų bei kitų tobuliausių žemės ūkio mašinų. Turguose gausu visokiausių produktų — pieno, sviesto, sūrio, mėsos, paukštienos, lašinių, daržovių, uogų, vaisių, miltų, kruopų, kuriais prekiauja valtiečiai. Krautuvėse — maisto produktai ir skanėniai, rūkalai ir gėrimai, rūbai ir avalynė, tekstilės medžiagos ir namų apyvokos daiktai. Viskas prieinama darbo žmogui, nes darbo atlyginimas geras. Maisto produktų bei visų kitų prekių kainos jau kelis kartus buvo žymiai sumažintos.

Koks dabar gyvenimas Tarybų Lietuvoje spręskite iš to, kaip sekasi mums, kaip mes isikūrėme ir gyvename grįžę iš Belgijos į Tėvynę.

Trejus metus vargo Stepas Pliūpas Vokietijoje, Prancūzijoje, Liuksemburge ir Belgijoje. 1947 metų pavasarį jis grįžo iš Našato (Ardenuose) į Kauną. Namie rado seną motiną ir kiek anksčiau grįžusį iš Anglijos vyresnįjį brolių Mykolą. — Nuo ko pradėti? — klausia Stepas, žinodamas, kad užsienyje žmogaus be pinigų, be turto, be specialybės laukia bado mirtis. — Grįžai į Tėvynę, — atsakė jam vyresny-

sis brolis, — ir gyvensi gerai. — Stepas pradėjo dirbti paprastu darbininku "Silvos" kojinių fabrike. Vadovybė pastebėjo Stepo gabumus ir patraukimą prie mašinų, prie technikos. Vyr. inžinieriui Martinėnui padedant, Stepas įgijo staklių meistro specialybę. Dabar jis, kaip aukštai kvalifikuotas darbininkas, uždirba ne mažiau kaip inžinierius. Fabrikei direktorijai ir profesinės sąjungos komitetui padedant, Stepas Pliūpas gavo gerą, gražų, erdvų butą. Neseniai Stepas vedė. Jis ir jo žmona daliai, skoningai apsirėngę. Pliūpas šiandien gerbiama didelio darnaus fabriko kolektyvo narys. Jį kelis kartus premijavo.

Mes žinome, kaip jus slepia šeimos, brangiųjų ir armijų ilgesys. Mes gi jau patyrėme laimę būti kartu su savo šeimomis. Sugrįžę radome savo tėvus, žmonas ir vaikus, brolius ir seses.

Vaclovas Valys sugrįžęs iš Limburgo rado žmoną su vaikučiais. Dabar jis dirba Kauno geležinkelio stoties statyboje. Vėl tapo šeimos tėvu grįžęs 1948 metų pavasarį iš Šarlerua Antan. Vaitkevičius. Džiaugsmo ašaros riedėjo senutei motinai, kai pas ją iš to paties Šarlerua grįžo jos vienintelis sūnus Petras Matulevičius. Dar prieš metus dirbęs giliai po žeme, Petras nunai yra automobilių garažo mechanikas. Į gausią, pasiturinčią gyvenančią šeimą grįžo iš Liježo Aleksas Urbonas. Jo motina dirba žaliakalnio namų valdyboje, vienas brolis yra Malūno tresto šoferis, kitas mokosi gimnazijoje. Aleksas — Kauno miesto vandens ir kanalizacijos įmonės darbininkas. Panašiai kaip minėtieji draugai, mes visi Tėvynėje radome tuos, kurių

su skausmu ir širdgėla ilgėjome būdami užsieniuose.

Kaip žinia, tarnavusiems vokiečių armijoje po karo buvo paskelbta amnestija, ir jie dabar traktuojami, kaip lygiateisiai piliečiai. Tuo pasinaudojo ir visa eilė buvusiųjų Belgijoje DP lietuvių. Štai Jonas Kristopaitis, Bronius Savičius ir Antanas Rakauskas tarnavo Plechavičiaus "vietinėje rinktinėje". Kadangi ir plechavičinkam taikoma ta pati amnestija, jie, kaip pilnateisiai Tarybų Lietuvos piliečiai, sugrįžo į Tėvynę — Kristopaitis ir Savičius iš Winteršlago grįžo dar 1947 metais, o Rakauskas iš Namiuro 1948 metais. Kristopaitis, kaip ir anksčiau, gyvena šeštokuose ir dirba geležinkelyje. Savičius yra Pandėlio žemės ūkio draugijos ūkvedys. Rakauskas Kaune — Linksmakalny-

je rado tėvus, pasilsėjo pas juos, o po to išvyko dirbti į Mažeikius, kur gavo gerą tarnybą.

Sugrįžus į Tėvynę, mums atsivėrė perspektyvos į bet kurį darbą. Štai Jurgis Sedys grįžo iš Monso prieš pusantų metų. Tėvus ir visą šeimą rado ūkininkaujant savo ūkyje, Žiobiškiuose prie Rokiškio.

Koks didelis skirtumas tarp mūsų ir jūsų gyvenimo, tarp to, kaip ir kur dirbame mes ir jūs. Jūs svetur, beteisiai ir užguiti. Mes savo namuose, savo sodybose, laisvi savo gimtojo krašto šeiminkai. Štai Zigmantas Kiršys, grįžęs iš Šatelet kasyklos, Telšiuose rado savo brolius ir seseris. Dirba pagal savo seną specialybę — šaltkalvis miesto pramonės kombinate. Jonas Matulevičius grįžo į

(Pabaiga ant 11 pusl.)

Tel. AMherst 0342 5505 13th Ave., Rosemont, Montreal 36, Que.

Albertas J. Norkeliūnas, C.S.C.

Visokiausia Apdrauda — Paskolos Gyvasties, biznio, gaisro, apiplėšimo, automobilių, nelaim. atsit., langų ir kt.

Darau raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir t.t.

Nuolatinis Patarnavimas

Res.: WE. 3011 Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

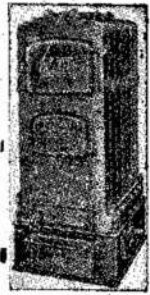
Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

3000 VERDUN AVE. — VERDUN

Tel. HE-MLOOK 2797

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

A. PUŠKINAS

A. VENCLOVOS Vertimas

Eugenijus Onieginas

(Tešinys)

Ar kad rudens pražuvęs lapas
Sugrižo vėl, mums nedžiugu,
Nes minim, ką prarijo kapas,
Kai klausom užesio miškų;
Ar su gamta, kuri atgyja,
Sumišusioj širdy susyja
Vytimas greitas metų mūs,
Kurie daugiau nebepabus?
Gal būt, vaizduotėj mum iškyla
Ir vėl poetiški sapnai,
Pavasaris, kuris senai
Išnyko, sieloj vėl prabyla,
Vėl minim tolimas šalis,
Mėnulį, nuostabias naktis. . .

Pats laikas: tinginiai geriej,
Epikūrietiški žyniai,
Ir šaltakraujai laimingieji,
Ir Lievšino mūs mokiniai,
Priame kaimiškas, doringas,
Ir damos mūs giliai jausmingos,
Pavasaris į kaimą jus
Jau šaukia, laikas malonus,
Darbai, ir gėlė, ir vaikštytės,
Ir naktys, gundančios karčiau.
Draugai! į kaimą! na, greičiau,
Karietoj, ligi pat sėdynės
Krautoj, savais arkliais, paštu
Iš miesto irkitės kartu!

O tau, skaitytojau garbingas,
Išsirašytu vežimu
Jau miestas reik palikt triukšmin-

Kur linksminaisi daug žiemų;
Manoji Mūza, štai, vadina
Klausyt šniokštimo ažuolino
Ties tuo be vardo upeliu,
Kur atsiskyrėliu tyliu
Eugenijus tingus, nuliūdęs
Gyveno žiemą netoli,
Kur Tanė vaikščiojo kukli,
Svajotoja meilingo būdo;
Bet dingo jis. . . ties ta vieta
Liūdna žymė jo palikta.

Kur pusratį apriečia gryną
Kalnai, kurį pro lankas žalias
Upelis gurga per liepyną
Į upę, ten nueikim mes.
Giesmė lakštutės ten girdėtis
Per naktį; žydi ten erkšėtis,
Skambus čiurlenimas vandens.
Ten, kur paminklas iš akmens,
Senų pušų stuobriai palinkę,
Ateivis skaito akmeny:
"Jo ankstyva mirtis kilni.
Lenskį Vladimira atminki.
Tada tai žuvo, metų tiek.
Poete jaunas, pailsėk!"

Pušies šaka ten nuleistoji
Vėjely rytmečio laiku,
Kur urna ilsisi romioji,
Slaptingu supas vainiku;
Vėlai čia, būdavo, atėję
Dvi draugės ašarą pralieja;
Apsikabinę nuolatos,
Jos mėnesienoj verks, raudos.
Dabar gi. . . Tas akmuo liūdnavis
Jau užmirštas. Visi šakai
Užžėlę. Ant šakos senai
Vainiko nēr; tiktai žilasis
Dainuoja skeržius, kaip seniau,
Ir pina apavą jis sau.

O, vargšas Lenskis! ji rauduoja
Neilgai, kančią kęsdama.
Deja! mūs nuotaka jaunoji

Liūdnumui neištikima.
Jos dėmesį patraukė kitas;
Švelnumais meilės užmigdytas,
Jai dingo sielvartas seniai;
Ulonas pavergė šauniai,
Uloną josfos siela myli. . .
Ir ties altorium nuleista
Apvainikuota jos kakta,
Gėdingai lūpos šypsos, tyli,
O nudelbtom žemyn akim
Ji karšta suspindi ugnim.

O, vargše Lenski! o, poete,
Ar amžinybės ribose
Galėjo melą iškentėti,
Patyrus ji, tava dvasia?
O gal užmigdė Leta jausmą,
Ir dainius nebejunta skausmo,
Laimingas jis ir nejautrus, —
Pasaulis jam ramus, tylus?
Taip! užmiršimas abejingas
Mūs laukia prie šaltų kapų,
Šauksmai nutyla ten draugų,
Meilužių, priešų. Vien audringas
Inirtęs choras nesmagus
Dar ginčijas, kam dvaras klus.

Ir Olės balsas greit skambusis
Nutilsta Larinų šeimoj.
Ulonas, pareigai pakluses,
Su ja į pulką vyksta tuoj.
Per savo dukros išleidimą
Senutė gailiai verkti ima
Ir vos gyva išlieka ji;
O Tanė neverkė tyli;
Veidelis liūdnavis jai virpėjo
Išbalęs. Kai visa šeima,
Per priebutį išleisdama
Jaunavedžius, judriai plušėjo
Ten, prie karietos paruoštos,
Tatjana išlydėjo juos.

Ilgai Tatjana mūs lydėjo
Juos lyg pro rūką akimi. . .
Ir likti ji viena turėjo.
Deja! mylėta širdimi,
Tiek metų draugė jos geriausia,
Jos balandėlė mylimiausia
Likimo nunešta tenai, —
Atskirtos jiedvi amžinai.
Be tikslo klaidžioja šešėliu,
Į tuščią sodą pažiūrės. . .
Bet niekad ji nepralinksės,
Nepalengvės nė truputėlio
Širdis, pritivinus skausmo jau, —
Bematant, rodos, sprogs pusiau.

Ir, štai, vienvėlyje žiauriojoj
Smarkiau dar dega jos aistra.
Širdis garsiau dar jai kartoja
Vis apie tą, kurio nėra.
Onieginas juk ją paliko;
Kaip brolio savojo žudiko
Ji turi neapkęsti jo;
Poetas žuvo. . . niekas to
Neatmena, mylėti ima
Jau kitą mylimos širdis.
Lyg dūmus, vėjas išsklidys
Danguj poeto atminimą.
Dvi širdys gal lig šiol kentėt
Dėl jo neliaus. . . Bet kam liūdēt?

Jau vakaras. Padangė blausias.
Čiurlena vandens. Vabalai
Vienodai zvimbia. Paskučiausias
Ratelis sklaidos; tik vėlai —
Ugnele žybsi pagal upę,
Ir mėnesienoj įsisupę
Laukai baluoja. Ir viena
Tatjana eina, kupina
Svajonių. Nuo kalvos jai rodos —

Ten pono rūmai dideli,
Kaimelis; ten giria tyli,
Ir palei šviesią upę sodas.
Ji žiūri — ir krūtinėj jai
Širdis suspurda neramiai.

Ir abejoja ji, atrodo:
"Ar eit man priekin, ar atgal? . .
Čia jo nėra. . . Į šitą sodą
Pažvelgsiu tik, į rūmą gal."
Uždususi ji nusileido
Nuo kauburio; ir josios veidą
Matei giliam nustebime.
Kaip tuščia visame kieme!
Bet šunes lodam iššoko.
Į baugų šauksmą jos čionai
Vaikų subėgo skubiniai
Būrys triukšmingas. Jie tai moka
Šunis ramiai nuo jos nugint
Ir mūs panele nuramint.

"Namus norėčiau pamatyti,"
Pasakė Tanė. Kuo greičiau
Vaikai Anisjai pasakyti
Nubėgo, ir raktus tuojau
Jie neša; net Anisja žėri;
Prieš Tanę durys atsivėrė,
Ir ji įėjo į namus,
Kur neseniai dar neramus
Herojus buvo; — ilsis salėj
Ant biliardo dar lazda,
Ant sofios guli pamesta
Jo raitelio lengva vytelė.
Senutė: — "Štai kur židinys;
Sėdėdavo čia vienas jis.

"Velionis Lenskis čia pietavo
Su juo dažnai žimos metu.
Šį kambarį mes pono savo
Vadiname kabinetu;
Čia kavą gėrė, čia ilsėjo,
Čia prievaizdas pranešinėjo,
Čia skaitė knygeles rytais. . .
Ir senas ponas čia kadais
Gyveno; su manim dažnokai
Sekmadienį jis atsisės
Ties langu, akinius uždės, —
Mes "durnių" lošiame ilgokai.
Duok, dieve, dangų jam regėt,
Kaueliams žemėje ilsėt!"

Į visa ką Tatjana žiūri
Su gaudulio švelnaus jausmu.
Jai viskas didžią vertę turi,
Pusiau kankinančiu džiaugsmu
Ir vėl jos siela atgaivinta;
Ant stalo lampa užgesinta,
Krūvelė knygu, padėta
Ties langu lova, užtiesta
Ji kilimu, ir neregėtas
Nušvitęs vaizdas migloje,
Šviesa išblyškus viduje,
Ir lordo Byrono portretas,
Ir rūškana ketaus lėlė —
Suspaustos rankos, skrybėlė.

Madingoj celėje stovėjo
Tatjana užburta ilgai.
Vėlu. Dvelkimas šalto vėjo.
Slėny tamsu. Ir jau miškai
Ten, ties upe miglota, minga;
Už kalno mėnuo jau pradingo,
Ir piligrimei jaunai greit
Namo, namo jau laikas eit.
Paslėpus savo sujudimą
Ir atsidusus, ne be to,
Tatjana leidžiasi namo.
Tačiau ji prašo dar leidimo

Šią tuščią pilį aplankyti
Ir čia knygelį paskaityti.

Su raktininke ji už vartų
Išsiskiria. Ir po dienos,
Anksti iš ryto jau šį kartą,
Vėl rūmai susilaukia jos.
Kabinete tyliam ji liko,
Pasaulis laikinai išnyko,
Kai ji sėdėjo ten liūdnavis,
Ilgai raudodama viena:
Ir emė ji knygas vartyti.
Iš pradžių pasirodė jai,
Kad parinktos jos gan keistai,
Paskui ji godžiai jas skaityti
Pradėjo; ir nauja dvasia
Pasaulis švito akyse.

Nors mūs Eugenijus nestengė
Skaityt senokai, kaip sakiau,
Bet kūriniai keli išvengė
Rūstybės jojo pagaliau:
Tai dainius Giauro ir Žuano,
Su juo dar trejetas romanų,
Kur atsispindi amžius mūs
Ir tikras šių dienų žmogus
Vaizduojamas gana teisingai
Su dvasios jo nedorumu,
Egoizmu ir sausumu,
Svajoti linkęs nesaikingai,
Su veltui dirbančiu, piktu
Ir kunkuliuojančiu protu.

Daugybėj puslapių paliko
Dar žymės ryškios jo nagų;
Stebėt jas atidžiau įniko
Ji būvy valandų ilgų.
Virpėdama jinai sužino,
Kokia ji pastaba kankino,
Mintis, įstrigusi giliai,
Su kuo sutiko jis tyliai.
Pieštuko pastebi ji aiškias
Žymes kai kur atkraštėse.
Tenai Onieginas dvasia
Visur nesąmoningai reiškiąs
Trumpu žodžiu ar kryželiu,
Ar klausiamuoju ženkleliu.

Tatjana pamažėle ima
Dabar aiškiau suprasti tą,
Kuriam atodūsius, troškimą
Ji skirti žiauriai pasmerkta:
Keistuolis liūdnavis, pavojingas,
Dangaus ar pragaro slaptingas
Jis padaras, ar išdidus
Jis angelas, ar velnias bus?
O gal tiktai kieno sekėjas,
Niekinga šmėkla ar kartu
Maskvietis Čaidlo apsiustu,
Keistybės svetimų reiškiąs,
Žodynas madnas ištisai? . .
O gal parodija jisai?

Nejaugi mislę ji atspėjo?
Nejaugi žodį rado ji?
O laikas bėgo; neskubėjo
Namo Tatjana mūs tyli,
Kur susisėdo du kaimynu
Ir apie ką kalbėt mėgino.
"O ką? Ne vaikas Tanė jau,"
Senutė krenkščia pagaliau.
"Juk Olinjka už ją jaunesnė.
Mergaitę laikas sutvarkyt,
O ką gi man su ja daryt?
Ji už visus išmintingesnė:
Ji neisianti, ir tiek. Liūdnavis
Vis grioj klaidžioja viena".

(Bus daugiau)

Pirmieji

Viena
iš vaka
nant p
jas pa
lanksty
tas pat
anksčia
gestap
Kam
vo trun
me buy
padavė
Kalnia
narys i
laikyti
KKG. E
simė in
buvo le
tą, tik
neprin
gaudav
Dar ra
me kel
tųjų, k

Iš sy
kaž ka
gyventi
vokaci
me pal
keletą
ant ry
pačiam
Prad
nieko n
nėm,
triukas
tadienį
atnešė
rą mai
jas pa
atnešu
kad jis
Ir aš g
atnešė
maisto
Vėliau
atnešt
gavo i
negalė
nystę.

Tar
stieptus
rašė, k
savo ž
sančiu
mums
manon
mės v
žiauria
dabar
žmoni
aplink
kenčia
kad ir
ma tik
Nuo
venima
toks ž
kad yr
O svar
reiks i
maisto
žmoni
laisvės
iš mūs
žai ter
tumei
pasak
kad n
nesipr
nieko

Atsiminimai

Rašo Naujas Kanadietis

(Taša)
Pirmieji Ryšiai su PKGK

Vieną pavakarį, grįžtant iš vakarinės ruošos, man einant paskutiniu, prižiūrėtojas padavė man mažą, sulankstytą popierėlį. Tai buvo tas pats prižiūrėtojas, kuris anksčiau peršpėjo mus dėl gestapo šnipų.

Kameroja perskaitėm. Buvo trumpas laiškutis, kuriame buvo pasakyta, kad jojo padavėjas yra Politiniams Kaliniams Gelbėti Komiteto narys ir per jį mes galim palaikyti ryšius su laisve ir PKGK. Be to, kad vėliaus gaušime ir maisto (į kalėjimą buvo leidžiama atnešti maistą, tik į mūsų skyrių iki šiol nepriimdavo, nes niekas negaudavo iš gestapo leidimo). Dar rašė, kad mes praneštume keletą pavardžių iš suimtųjų, kurie yra ne iš Kauno.

Iš skylio tas viskas atrodė kaž kaip kristai, po tiek pergyventų vargų ir įvairių provokacijų, bet vistiek nutarėme pabandyti ir parašėme keletą pavardžių ir adresų ir ant rytojaus įdavėme tam pačiam prižiūrėtojų.

Praėjo savaitė laiko, bet nieko nesulaukėm ir jau manėm, kad naujas gestapo triukas. Bet sekantį ketvirtadienį apie pusę dešimtos atnešė vienam iš mūsų kamerą maisto paketį. Prižiūrėtojas pareiškė, kad jo sesuo atnešusi, nors mes žinojome, kad jis jokios sesers neturi. Ir aš gavau — mano žmona atnešė. Tą dieną gavome maisto paketėlius net trys. Vėliaus užinojome, kad buvo atnešta dar dviems, bet negavo iš gestapo leidimo, nes negalėjo įrodyti savo giminytę.

Tarp maisto radome pasiėptus laiškuteis, kuriuose rašė, kad PKGK yra įstątes savo žmones į abu Kaune esančius gestapus ir stengsis mums padėti, kiek tas bus įmanoma. Iki šiol mes jautėmės vieniši, apleisti, palikti žiauriam likimui globoti, bet dabar jau žinome, kad yra žmonių, kurie ir žiauriuose aplinkybėse sugeba padėti kenčiantiems. Buvome tikri, kad ir kai ko daugiau galima tikėtis.

Nuo to momento mūsų gyvenimas kalėjime atrodė ne toks žiaurus, nes žinojome, kad yra kam rūpintis mumis. O svarbiausia, tai kad nebereiks kęsti badą. Nors gauto maisto buvo nedaug ant 28 žmonių, suvalgius pirmus iš laisvės gautus pietus, vienas iš mūsų pareiškė: "Kiek mažai tereikia žmogui, kad būtų laimingas!" Tai buvo pasakyta taip iškilmingai, kad niekas iš mūsų ne tik nesipriešino, bet ir neturėjo nieko prie to pridėti.

Dabar mums liko tik nežinomas mūsų likimas. Jis buvo sadistų rankose. Bet atpuolė badas, nemažiau žiaurus ir negailestingas. Atsirado daugiau vilties ir pasitikėjimo, kad galime išlikti gyvi.

Po keletos dienų vėl gavome iš PKGK pranešimą, kad vokiečiai darys kalėjime surašymus. Ragino mus užsirašyti šaltkalviais ir kitais specialistais. Ir po surašymo, kuris įvyko po trijų dienų, keletas buvome išsiųsti į kalėjimo dirbtuvę, kur turėjome dirbti. Dabar gavome papildomai dar 50 gramų duonos ir sriubos.

Vieną ketvirtadienį mane iššaukė į pasimatymą su mano žmona. Jinai papasakojo man, kaip jinai ateina 35 kilometrų pėsčia ir atneša apie 20 svarų maisto, nes važiavimui negalima gauti leidimą. Be to, ji esanti paskirta kaip mūsų kameros maisto tiekėja iš PKGK. Tai visą maistą, kurį mes gauname, jinai turi atnešti. O šeštadienį turi būti savo miestelyje, nes turi registruotis policijoje (mat buvo laikoma policijos priežiūroje). Pinigus pirmumui maisto gaunanti iš minėto komiteto. Jai tekę sužinoti, kad aš vistiek būsiu paleistas, nors dar nežinojo kada.

Nors gaunamas maistas buvo tiksliai lašas jūroje, tačiau ir tu turėjome dalintis su tais, kurie buvo laikomi kalėjimo vienutėse. Jiems negalėjo pristatyti jokiū būdu. Bet jau ketvirtadieniai būdavo didelė šventė ir jų laukdavome ištisą savaitę.

Kalėjimo dirbtuvėje laikas ėjo irgi žymiai greičiau ir buvo įvairesnis, negu kameroje. Be to, dirbantieji gaudavo į savaitę pusę pakelio tabako. O kalėjime neturėjimas ką rūkyti irgi opus klausimas. Tą gali suprasti tik tie rūkoriai. Be to, kai kada gaudavome iš prižiūrėtojų ir laikraščių, kuriuos paslėpę atnešdavo į kamerą. Nors buvo sunku sužinoti iš tų laikraščių ką nors tikra, nes jie buvo fašistų laikraščiai, propagandinis šlamštas, bet mes godžiai skaitėme, norėdami rasti šį tą, kadangi iš laisvės gaudavome labai mažai žinių, išskyrus PKGK pranešimus.

(Bus daugiau)

Kanados Nacionalė Paroda sutraukė nemažai žmonių, jų tarpe ir amerikonių. Per dvi savaites parodą atlanke 2,650,500 asmenų.

Jungtinių Valstijų piliečiai paliko nemažai pinigų parodoj. Imperial banko skyrius parodoj surinko \$250,000 amerikoniškais

ATVIRAS LAISKAS

(Atkelta nuo 9 pusl.)

Tėvynę tik šių metų pradžioje iš Monso rajono "Fontain Leve" kasyklos. Marijampolėje jis rado savo žmoną ir gimines. Žmona dirba vaikų darželyje. Matulevičius, pasisėjęs ir gavęs dokumentus, pradėjo dirbti Marijampolės cukraus fabrike. **Balys Mikoliūškis** taip pat grįžo į Tėvynę šių metų pradžioje. Jis apsigyveno Vilniuje ir dirba kailių fabrike.

Tokių pavyzdžių galima pateikti daugybę, nes panašiai kaip minėtieji, gyvena visi kiti sugrįžę į Tėvynę lietuviai. Tokia yra tikrovė, kurią nuo jūsų nuslepia kapitalistų pasamdyti melagiai.

Mes žinome, kad kaip tik dabar daugeliui baigiasi sutartys su kasyklų savininkais. Dabar jums siūlo šias vergiškas sutartis pratęsti dar 5 metams. Jūs jau įsitikinote, kaip skaudžiai buvotė apgauti verbuotojų bei jų lietuviškųjų agentų. Tad nepakartokite baisios ir lemtingos klaidos — nepasirašykite naujų sutarčių su anglies kasyklų savininkais!

Broliai lietuviai, tebevargstantieji Belgijoje!

Meskite belgų požemius. Grįžkite į gimtąjį kraštą. Grįžę į Tėvynę gyvensite taip, kaip gyvename mes, jau anksčiau atsikratę vergija.

Britų modelistės demonstruoja rudeninius drabužius, gaminamus Anglijoje. Parodan buvo sušaukta 50-ties šalių reporteriai ir drabužių specialistai.

Broliai ir sesės, dar tebevargstantieji Belgijoje!

Nei valandos ilgiau nelaukdam drašiai sekite mūsų pavyzdžiu ir grįžkite į savo namų židinius, grįžkite į Tėvynę!

Pasirašė:
Pliūpas Stepas, Kaunas-Vilijampolė, Degtukų gt. 14, bt. 5
Kofmanas Edmundas, Kaunas - Vilijampolė, Ariogalos gt. 1, bt. 1

Urbonas Aleksas, Kaunas, Jonavos gt. 44

Valys Vaclovas, Kaunas, Valančiaus gt. 4, bt. 3

Vaitkevičius Antanas, Kaunas, Jankaus gt. 22

Matulevičius Petras, Kaunas, Ramygalos gt. 4, bt. 9

Rakauskas Antanas, Mažeikiai

Sečys Jurgis, Pandėlys

Krištopaitis Jonas, Šeštakai

Kantavakas Edmundas, Kelmės apskr., Kražių paštas, Livoniškių km.

Kiršlys Zigmas, Telšiai, Durbų gt. 4

Vaitkus Alfonsas, Nevarėnų paštas, Dauginės km.

Savičius Bronius, Pandėlio paštas, Stanikūnų km.

Romeikaitis Vincas, Šakių apskr., Kidulių v., Slavikų k.

Matulevičius Jonas, Marijampolė, Vinco Kudirkos gt. 4

Čapskis Jonas, Kaunas, Šančiai, Kranto alėja 152, bt. 1

Jaškevičius Juozas, Kaunas, Stalino pr. 78, bt. 3

Stankevičius Vladas, Kaunas, Tarybų ugt. 3, bt. 1

Cepaitis Vytautas, Vilkaviskio apskr., Virbalis, miesto laukai.

Mikeliūškis Balys, Vilnius, Sukilėlių gt. Nr. 8a, bt. 1

Gumbrys Kazys, Švenčionių apskr., Ceikinių paštas, Vailkučių km.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
nas ir keli kongresmanai sako, nei Britanija, nei Francūzija negaus tiek, kiek reikalauja. Juodvi turės pasikakinti labai "sumažinta" suma — tik \$1,666,000,000!

Ir nepadarėkime klaidos: į šias skaitlines neįeina kiti bilijonai, skiriami aktualiam apginklavimui reikiusių valdžių Europoje. O prie "Europos" priskirta ir mūsų valdžios numylėta "demokratinė" Turkija! — **Vilnis**.

LES CLEFS DU BONHEUR ET DE LA SÉCURITÉ SOCIALE

sont dans l'amour du travail et la pratique ordonnée de l'épargne.

LA BANQUE D'ÉPARGNE DE LA CITÉ ET DU DISTRICT DE MONTRÉAL

Fondée en 1846

Coffrets de sûreté à tous nos bureaux

SUCCURSALES DANS TOUTES LES PARTIES DE LA VILLE ET À VEZOU

Pranešimai

Montreal, Que.

Labor Festivalas

Sekmadienį, rugsėjo 18 d., suomių piknikų vietoje, 8 Ave., Ville Lasalle, įvyks darbininkų tarptautinis piknikas (festivalas).

Programoje yra sportas, šokiai, žaidimai ir kiti užsiėmimai. Bus skanių užkandžių ir gėrimų.

Visi kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Bangos Choro Nariams

Ateinantį pirmadienį, rugsėjo (September) 19 d., 8 v. vak., Bangos choro valdyba šaukia susirinkimą. Bus daug svarbių pranešimų dėl mūsų choro veikimo. Bangos choro delegatai J. Strazevičiūtė ir A. Kaptainis sugrįžę iš Amerikos duos platų pranešimą apie chorų ir meno

veikimą.

Kviečiame visus narius ir simpatikus į susirinkimą atsilankyti.

J. Strazevičiūtė
Bangos Choro Sekr.

Toronto Lietuvių Žiniai

Sūnų ir Dukterų Draugijos parengimų komisija praeitame Liaudies Balso numeryje buvo pranešusi, kad rengia šokius rugsėjo 17 dieną, taipgi pikniką rugsėjo 18 dieną. Dabar su apgailėstumu pranešame, kad minėti parengimai negalės įvykti.

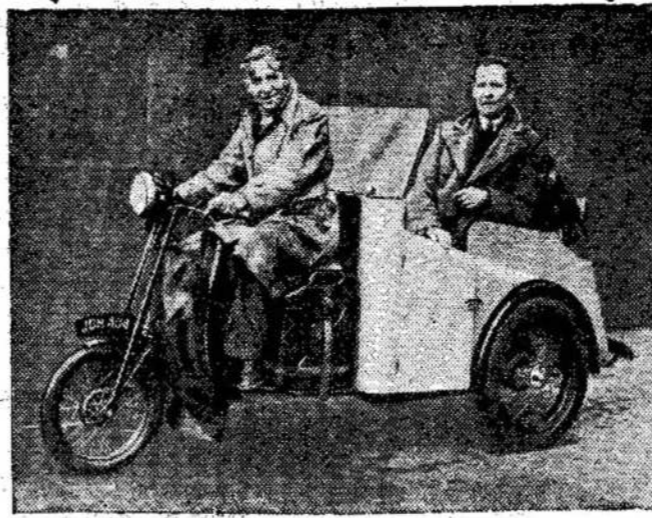
Svetainės puošimo darbas iki to laiko nebus užbaigtas, tad mes esame priversti savo parengimus atšaukti. Bet mes pradėsime ruošti parengimus taip greitai, kaip svetainė bus užbaigta. Sekite spaudą dėl pranešimų.

Pareng. Komisija

Winnipeg, Man.

Delegato Pranešimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 217 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo (Septem-

Moderniški "rikšos" arba kiniečių taksiai. Britai gamina trijų ratų vežimėlius dėl kiniečių, indijiečių ir kitų ša-

TREMTINIAI STOVYKLOSE . . .

(Atkelta nuo 7 pusl.)
gyvuliui."

Tokie kartūs žodžiai link I-RO išsiveržia iš DP burnų. Kaip darosi aišku, tos stovyklos laipsniškai tampa tikromis vergų turgavietėmis, kur atvyksta visokios darbo jėgų ieškojimo komisijos, kurios čiupinėja raumenis ir ieškosi sau pigių, paklusnių ir beteisių darbininkų.

Tie faktai kalba už save ir komentarai nereikalingi.

A. Miškūnas

Paieškojimas

Gerb. J. Nacevičius, maloniai prašau Tamstą duoti man žinią, kur Jūs randatės, į Post Office Box 458, Port Arthur, Ont., taip greitai, kaip galima, kadangi yra labai svarbus reikalas.

ber) 25 dieną (sekmadienį). Kuopos delegatas J. Radevičius išduos raportą iš LLD Kanados kuopų suvažiavimo.

Nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti ant šio svarbaus susirinkimo.

Valdyba

Nuo Redakcijos: Pranešime nenurodyta susirinkimo vieta ir laikas.

MŪSŲ LIGONIAI

TORONTO. — Serga J. Petraitis. Jis negalavo per keletą dienų, bet manė, kad praeis. Tačiau pagal daktaro nurodymą, buvo priverstas atsigulti į lovą.

Serga Povilas Jakunas. Jis randasi St. Michaels ligoninėje.

Kam leidžia aplinkybės, malonėkite sergančius atsilankyti. Nuo sėvės linkiu jiems greito pasveikimo.

Reporteris

DVI PUKIOS TARYBINĖS FILMOS

Geriausias Perstatymas šio Teatro Istorijoj

"Volga, Volga"

"This is the Enemy"

Tik Viena Savaitę, nuo Rugsėjo 16
KING Theatre, Collee, ties Manning
Trumpoj Ateityj bus "Symphony of Life"

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškų žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed
MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8834 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 5924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191

Mirties Metinėms Paminėti

JONAS SIRIČNAS

Gimęs 1900 m. kovo mėn. 2 dieną, pragyvenęs Kana-doje dvidešimts metų, 1948 m. rugsėjo mėn. 9 dieną atsisakė su šiuo pasauliu.

Paliko dideliame nuliūdi-me žmoną Emiliją ir vaikus: Algirdą, Birutę ir Vilių.

Mielas vyre ir tėve, mes Tavęs iki šiam laikui negali-me pamiršti. Nors Tu mus ir palikai, bet pasilikai amžinai mūsų širdyse.

Minėdami Tavo metines vėl su didžia meile ir skaus-mu prisimename Tave.

Nuoširdžiai kviečiame vi-sus artimuosius ir pažįsta-mus metinių proga prisimin-ti mūsų Vyra ir Tėvą.

Amžinai liūdį:

žmona ir vaikai

Lietuvis Barberis

Patyręs plaukų kirpėjas

932 Dundas St. W.

Kampas Gorevale Ave.
Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbąs Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal
Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garan-tuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai
197 Spadina Ave. — Toronto

EL. 6509

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917